

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Előfizetési ára: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanítóknak és jegyzőknek 6 K.
Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Árpád-utca 3. sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyilttér soronként 50 fillér.

Czél tudatos munka.

— Törvényjavaslatok a t. Ház asztalán. —

Székelyudvarhely, május 16.

A reszort miniszterek, pünkösdi ajándék gyanánt, hatalmas munkaprogrammal lepték meg a nemzetet. Hogy a boterjesztett javaslatok milyen jelentőségteljesek, elég egy pillantást vetnünk az ellenzéki sajtóra, mely ezen javaslatok szemlélete után mintegy kiesett szerepéből és azt írja, hogy a kormány ezekkel a népszerű és nemzeti szempontból nagyfontosságú javaslatokkal akarja magát behízelegni a nemzet kegyeibe.

Az ellenzéki sajtó tehát tehát ezeket a javaslatokat egy kormány népszerűségének a megszerzésére is alkalmasnak tartja. Ez pedig teljesen kielégítő dicséret ellenzéki részről.

A legsúlyosabb javaslat kétségtelenül a győri ágyugyár felállításáról rendelkezik. Ez magában véve korszakos alkotás. Emlékeztetünk azokra a sóvárgásokra, melyeknek szószólója Irányi Dániel és Helfy Ignác volt, hogy a magyar honvédséget tüzérrezdekkel lássák el. A honvédtüzérség követelése évtizedeken keresztül ott szerepelt a függetlenségi ellenzék katonai követelése között. Később aztán felhagyott a függetlenségi ellenzék ezekkel a követelésekkel és kizárólag az ugynevezett nemzeti vívmányok érdekében küzdött, amelyek-

ből azonban nem lett semmi. Egy szép napon aztán, anélkül, hogy a függetlenségi követelésével összefüggésben állott volna a dolog, előállott Tisza István gróf akkori miniszterelnök azzal a hivatalos kijelentéssel, hogy ő felsége a honvédsztyályoknak saját tüzérrel való kiegészítését határozta el. Ezt a pompás tervet a koalíciós kormány, mely programjából kikapcsolta a katonai javaslatokat, meg nem valósíthatta. A honvédségi tüzérrel felállítás csak most vált aktuálissá, amidőn az új honvédségi törvény 1912. évi június 4-én, az obstrukció letérése folytán megszavaztatott. Ezen törvényben elfogadott honvédségi létszám-emeléssel volt lehetséges a honvéd tüzérrel ágyusezredek felállítására.

A reform további folyamánya lett a magyar honvédségi *arszenál*, az ágyugyár és a hajmáskéri *tüzértelep* mellett magyar *honvédségi tüzértelep* felállítására, vagyis ezzel befejezték a magyar királyi honvédségnek, mint hadseregnek teljes egyenjogusítására a közös hadsereggel.

A győri ágyugyárnak nemcsak nemzeti, de közgazdasági jelentősége is egyformán nagy és méltánylandó. Eddig kizárólag Ausztria iparának támogatója volt a közös hadsereg, mint a legnagyobb megrendelő. A közös hadsereg felszerelésére a kvóta arányában áldozott milliók és évtizedek folytán milliárdos kiadásainkon az osztrák ipar osztozkodott, mert különösen a régebbi hadügyminiszterek makacsul

ragaszkodtak az osztrák gyártmányokhoz, mert szerintük ez a legelőkeltebb.

Van fegyvergyárunk, és mindenféle hadfelszerelési gyárunk és most még az ágyugyár sem fog hiányozni ahhoz, hogy a hadsereg felszerelési szükségleteit a honvédség részére teljesen, a közös hadsereg részére pedig a *kvóta arányában* fedezhessük. Ez pedig évenként és átlag 300 millió ipari segélyt, ipari támogatást jelent, melyet eddig nélkülöztünk. Sőt ennyivel támogattuk az osztrák ipart.

A kormány javaslatai közül mint igazi nemzeti vívmány emelkedik ki továbbá a hajdudorogi *görög katolikus püspökség* beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat, mellyel a görög szertartás szerinti magyar ajku katolikusok évtizedes törekvése nyer végleges befejezést. Mint tudjuk, a nemzetiségi alapon szervezett egyházak a legerősebb akadályai a magyar egységes kultúra, a magyar nyelv, a magyar nemzeti érzés, a magyar nemzeti jelleg általánosításának, elterjedésének. De nemcsak gátolják a magyarságot, hanem még a magyarság sorait is irtják. Számos ősi magyar-székely község elszárvosodott, elrománosodott éppen görög keleti, vagy görög katolikus vallása miatt, mert valamely román vagy ruthén egyházmegyébe volt bekebelezve. A papja és a szertartása román vagy szláv nyelvű volt. Most a különféle egyházmegyébe bekebelezett összes görög katolikus hit-

Unitárius tanárok értekezlete.

Az unitárius tanárok e hó 9-én tartották meg szokásos évi értekezletüket Pap Mózes igazgató elnöklete alatt a székelykeresztúri unit. gimnáziumban. Helyből és vidékről számos vendég is volt jelen. A rondes értekezletet előértekezlet előzte meg. Ezen a tanári testületet benső ügyeit beszélték meg. A jövő évi értekezlet elnökévé dr. Gál Kelemen kolozsvári főgimnáziumi igazgatót, jegyzőjévé dr. Borbély István szintén nevezett főgimnáziumi tanárt választották meg.

Elnök jelentést tett a Keresztúron létesítendő Petőfi- emléktábla létesítése ügyében tett lépésekről. Csatlakoznak a 30 évi kötelező tanári szolgálat visszaállítása érdekében folytatott országos tanári mozgalomhoz.

A rondes értekezleten az elnök megnyitójában kiemelte a keresztúri intézet nagy fontosságú jelenét, az új intézet építése megkezdését. Párhuzamba állította az építés és a szellemi munka műhelyeit, ezek munkáit, folyón lelkese mindkét műhelyben a munka, a Muzsák új hajléka emelkedjék, az unitárius tanárok is igyekezzenek az értekezleten szintén a magyar kultúrának szolgálatát tenni együttes munkájukkal. Majd azokat a feltételeket fejtegette, a melyek árán a társadalom jóindulatú támogatása az iskola részére megszerezhető.

Sándor János kolozsvári főgimnáziumi ének- és zenetanár „A zene- és énektanítás középiskolánkban” címűen tartott tartalmas felolvasást. Ismertette az ének és zene szerepét a multban a középiskolákban, különösen a felekezeti intézetekben. Rámutatott azon napirenden levő országos törekvésekre, mely az esztetika szolgálatára az ének és a zene felkarolását sürgeti, folyának be ezek a vallás-erkölcsös élet fejlesztésére is.

Foglalkozott ezek tanítása methodikájával, tantervével. Kiemelte, hogy a felekezeti intézetek lelkesedéssel igyekeznek tanterveikben ezeknek a megfelelő helyet megadni, a kolozsvári unitárius főgimnáziumunk az elsők közt áll, a mely mindjárt a mozgalom kezdetén fokozott figyelemben részesítette a tárgyakat és felkarolásukra tetemes áldozatot hozott.

E felolvasást élénk eszmecsere követte. Ezek során Lőrinczy Géza okadoatoja, hogy a multban miért hanyagolta el a középiskola az éneket és zenét. Egyebek közt nem talál kellő zeneérzéklet a magyarban, érdeklődést épen nem. A fülbetanítást nem helyesli. Nemesítő hatásukat fejtegette. Torvezetük elkészítését sürgette.

Dr. Boros György szerint a multban az unit. egyház karöltve a többi protestáns egyházzal, mintegy leszorította az énektanítást tantervéből. Az énekerzéklet megtalálja a magyarban. A középiskola mai rendszerét alkalmassá kell tenni az esztetikai érzék fejlesztésére, tág teret kell adni erre az énekek és zenének az iskolában. Hibáztatja az unit. egyházban itt-ott észlelhető ellenszenvet a „Passio” éneklése ellen. Egyébiránt a magyar középiskola még a kezdet kezdetén áll a modern irányzatokra való berendezkedésre, de jó uton van, ő sokat remél e téren is.

Dr. Gál Kelemen szerint a felekezeti intézetek az ének- és zenetanításban előnyben vannak az állami középiskolák fölött. Legyenek is erősek és kitartók az ének- és zenetanítás fejlesztésére való törekvéseikben.

Dr. Jankovich Pál a zenének és az énekeknek a kedélyre való jótékony hatását f-jtette ki.

Vári Albert az óhajta, hogy az ész és értelem fejlesztése szolgálatában álló középisk. tárgyak mellett a zene és énektanítás mintegy pihentető, szórakoztató szerepet teljesítsen.

Pap Mózes szerint az ének- és zene-olmélet — történet tanítása minél kisebb térről szorítkozzék, hogy annál eredményesebb legyen az ének- és zene-tanítás.

Kialakult véleménye az értekezletnek, hogy örömmel látja, miszerint az egyházi főhatóság legnagyobb készséggel fogadta a középiskolai oktatás terén a szépérzék fejlesztése érdekében megindult mozgalmat és meg is hozta mindjárt azért a nagy áldozatot: kolozsvári főgimnáziumunkban az ének- és zenetanításnak rondes tantervet szervezett, erre szakképzett embert állított be. Elismeréssel és bálával is adózik ezért neki és óhajta és kéri, hogy a keresztúri középiskolánkál is minél előbb hozza meg ugyanezt az áldozatot.

Dr. Szolga Ferenc „Természettudományok és a középiskola” címűen tartotta felolvasását. Az exakt tudományok iránt való nagy szeretete vonult végig az egészen. A rohamos haladást a természettudományoknak tulajdonítja. Több nevelő erőt tulajdonít a természettudományoknak, mint a human tárgyaknak. Szerinte ezek vannak hivatva vezetni, irányítani a nevelést, ezeknek tulajdonít ő nagy pedagógiai és didaktikai értéket, ezeket a tudományokat kell az oktatás sarkpontjává tenni, ezek készítik elő az ifjút az életnek. A természettudományok ismeretét hiányosnak és fogyatékosnak látja a középiskolában, ezekkel szemben ellenzi tulnyomó értéket tulajdonítani a human-óráknak, az ezekkel való foglalkozást üres humanisztikus fejtegetéseknek, az emlékezet teletömésének nevezi. Tulnyomó elv-ként vonul végig felfogásában, hogy a természettudományok fölötté állnak a human tárgyaknak, előnyeiket ezek felett fel is sorolja, végül megalkuszik, csak megfelelő helyet követel a természettudományoknak a középiskolában.

Az ő felolvasása is élénk visszhangot keltett.

közégeket, melyek magyarok, egy új egyházmegyébe tömörítik. Ezzel a nemzetiségi egyházak magyarellenes törekvései jelentékeny ellensúlyt nyernek.

A román görög keletiek a püspökség felállítását makacsul ellenzik, a romániség előbbre való a hitvallásnál. Ez a hitvallás azonban csak ürügy a román nemzetiségi propaganda szabad és akadálytalan üzésére.

Ezen két nemzeti és nemzetgazdasági szempontból fontos javaslat mellett a magyar kormány igen fontos igazságügyi szervezeti javaslatokkal is járult a képviselőház elé. Az egyik a fővárosi peati részére rendelt központi járásbíróóság, a másik javaslat pedig inkább erkölcsjavító, szociális nemzeti célú s ez a közveszélyes munkakerülőkről szóló javaslat. Ezen utóbbi javaslat szerint munkakerülőknél vannak minősítve a kávéházi, korcsmai professzionatus kártyások, akik a kártyázásból élnek, a tiltott szerencsejátéknak minősített kártyajátékból.

Ugyancsak a jeles kriminalista igazságügyi miniszter betérjesztette a polgárok választójogának védelméről szóló javaslatot, mely mintegy kiegészítése a választói jogosultság meghatározásáról szóló és immár a király által szentesített 1913. évi XIV. t. cikknek. Ebben büntetőjogi szigorú megkorlátozás foglaltatik azok ellen, kik a választók névjegyzékét bármilyen módon meghamisítják olyképen, hogy abba valakit jogtalanul felvesznek vagy kihagyják. Szigorúan büntetik azokat is, akik a választói jog szabad gyakorlatában bárkit jogtalanul akadályoznak, befolyásolnak. Határozott deliktum gyanánt bünteti a törvény azon korteseket, kik az ellenpártiakat gyalázzák, vagy egyes szavazó polgárokat, azok hozzátartozóit megsértik. Külön deliktumot képez, ha valaki másnak neve alatt szavaz,

vagy a titkos szavazás esetén a szavazás titkát elárulja. Ezek a rendelkezések nemcsak az országgyűlési, hanem a községi és törvényhatósági választásokra is kiterjednek és a választási „brutalitások“ neve alatt ismert visszaéléseket megszüntetni lesznek hivatva.

Beöthy László kereskedelmi miniszter több nagyfotossági jelentéssel együtt két vicinális vasútról szóló törvényjavaslatot terjesztett be, azonkívül pedig letette a ház asztalára az üzleti sáróra megállapításáról szóló javaslatot is.

A földmivvelésügyi miniszter aktuális törvényhozási programjából felemlítendő a kincstári ingatlanok eladásáról, illetve elcsereléséről, továbbá az aldunai harmadik, negyedik és ötödik öblözet ármentesítését illető intézkedésekről szóló törvényjavaslatok. S nem került el Serényi Béla gróf figyelmét a ház által egy ízben már letárgyalt, a gazdasági munkáspénztárra vonatkozó javaslat sem, mely újból letárgyaltatván, végre a főrendiház elé fog kerülhetni.

A belügyminiszter végül kijelentette, hogy igyekezni fog, amennyire lehetséges, abba a helyzetbe jutni, hogy az országgyűlési képviselőválasztó kerületek kikerítéséről és azok székhelyének megállapításáról szóló törvényjavaslatot szintén mielőbb a képviselőház elé terjeszthesse.

A képviselőház asztala ime dusan meg van rakva az odahelyezett javaslatokkal. A Ház a szünet után azonnal hozzáfog a nagyjelentőségű politikai, gazdasági és szociális javaslatok érdemleges elintézéséhez. — Az ellenzék aligha kíván majd részt venni ebben a munkában. Részvétele tisztán csak attól függ, vajjon elérkezettnek látja-e már az időt a rendszeres munka fölvetelére, avagy idegenkedik még mindig a pozitív alkotásokban való részvételtől.

Az utak helyreállítására adott állami költség megosztása.

Az Udvarhelyi Híradó egyik közelebről megjelent száma közölte, hogy *Hebes* János alispán közbenjárására nyert föl millió korona állami költségből a törvényhatósági utak kijavítására, illetőleg helyreállítására különböző tételekben mintegy 145,500 K irányoztatott elő. Dr. *Sebes* alispán, az építészeti hivatal főnöke *Osetián* Viktor és *Szedlacsek* László a keresk. min. kiküldöttje ugyannakor a vármegye területén levő vicinális és községi, valamint a közdüli utakon az 1912. év folyamán támadt árvíz és esőzések miatt szükségessé vált helyreállítási munkálatokat és az indokolt lakosság segélyezését célzó s a közlekedés szempontjából különösen indokolt közúti munkálatokat is megállapították s az ezen uttesteken végrehajtandó javítási munkálatokra 304,750 K, illetőleg 42,000 kor. irányoztak elő.

Ebből a vicinális utakon *Bethlenfalva*—*Orosshegy* 1—6 km. szakaszon a Küküllő hidjának újraépítése, utát helyezés, elmosott utak helyreállítása Székelyszentkirály községben; *lengyelfalvi* utszakaszon beton fal és bukófal beállítás; *Szenttamás*—*Fancsal* utvonalon 1—3 km. utszakas át-helyezése; *Pálfalva*—*Martonos* vonalon utát helyezés, hidépítés, ut és hegycsuszamlás helyrehozása; *Alsósófalva*—*Siklód* utvonalon vasbetonhid építése és utfelemelés; *Etéd*—*Siklód* utszakaszon utát helyezés és alamosított ut helyrehozása; *Kobárfalva*—*Martonos* utvonalon utát helyezés; *Bösödújfalva*—*árcsói* vonalon elmosott uttestnek beljebb való újrajépítése, elcsuzzott uttestek helyreállítása, utát helyezés; *Szentdemeter*—*Bordos*—*Rava* uttesten lecsuzzott ut feltöltése, a mederfenék biztosítása; *Bordos*—*Székelyszállás* utvonalon utszakadások helyreállítása és betoncső átvezeték létesítése; *Kissolyos*—*Szenterzsébet* vonalon hegyecsuszamlás, utszakadások és gátjavítások; *Székelykeresztúr*—*Erked* uttesten 12—14 szakaszban gátszakadásoknak műtárggyal való újrajépítése; *Kányád*—*erkei* utvonalon vasbeton hid és átvezeték építése; *Kányád*—*scentpáli* uttesten elsüllyedt utszakasznak át-helyezése, hidépítés; *H. szentmárton*—

Szentmártoni Kálmán soknak mondja a természettudományoknak annyira fölbe emelését a humán tárgyaknak. A középiskola célját az egyetemes világnézet megadásában keresi, ezt a természettudományok megadani, megvalósítani soha sem tudták. Nem ismeri el, hogy e tudományok oly nagy mértékben a vallásosság és erkölcsöség szolgálatában állnának, mint a hogy a felolvasó hiszi. Az altruiztikus érzést nem fejlesztik oly nagyon. Az ideális nevelést még fokozni kell, nem apasztani, ezt pedig főképpen a human tárgyakkal érjük el. A középiskolának a közép-utón kell maradnia és haladnia, a természettudományok is kapják meg az ő helyüket.

Péter Lajos elismeri, hogy a középiskola nem nevel eléggé az életnek, a latinból sokat tanítunk, de a klasszikus nyelvek nem úres dolgok. Az idealizmus fokozására nagy szükség van, szerinte is ezt főleg a human tárgyakkal érjük el. A természettudományokat azonban nem kicsinyli, megfelelő felkarolásukat a tantervben szívesen látja, erre a törekvés látható is.

Lőrinczy Géza osztozik a felolvasó felfogásában, nagyobb teret óhajt az eddiginél a természettudományoknak, azonban elismeri a human órák értékességét is.

Lőrincsi István főképpen azon állításában óhajtja támogatni a felolvasót, hogy a természettudományok a vallást előrevitték, a vallásos érzést nyugiban nevelik, szerinte a jövő a természettudományoké.

Kovács Kálmán ellenmondásokat lát felolvasónál, legtöbb helyen merev ellentétben helyezkedik a human tárgyakkal és végül beéri azzal, hogy csak megfelelő helyet kór a természettudományoknak a középiskola tantervében.

Vári Albert a némely helyen való túlhajtását a felolvasó álláspontjának abban látja, hogy a felolvasás válasza akart lenni dr. *Kiss* Ernő által a múlt évi tanári értekezleten tartott felolvasásnak, melyben a human tárgyakkal foglalkozott.

Gálfi Lőrincz elismeri, hogy a természettudományok a valósághoz közelebb állnak, na-

gyobb mértékben való felkarolásukat tehát szükségesnek tartja. Egy azonban bizonyos, t. i., hogy tisztességes, becsületes emberekre van szükség. Ezek nevelésében pedig a human tárgyak nagy szolgálatra vannak a középiskolának.

Dr. *Boros* György szerint a középiskola általános műveltségű embert nevelő intézet, szükség van tehát mindkét irányú tudományra.

Dr. *Kis* Elek az ember rendeltetését tekintti, ez a tökéletesedésben van megszabva. Erre legtöbb szolgálatot tesznek a human tárgyak, különösen a történetudományokat vallja alkalmasoknak, hogy az oktatás és nevelés sarkpontjait szolgáljanak, nem pedig a természettudományokat.

Pap Mózes szép dolgokat tartja, ha valaki szakja iránt talán túlságosan is lelkesedik, arra azonban magában az iskolában ügyelni kell, hogy egyedül üdvözítőnek a tárgyat egyik szaktanára se tartsa, ennek káros hatása lenne. Lelki és testi életet élünk. A human és real tárgyak együttesen készítnek elő ezeket.

Kialakult véleményem: Az iskolának idomulnia kell az élethez, tagadhatatlan, hogy az exakt tudományok az életre nevelésben a középiskolának jó alkalmat adnak. Szívesen látja tehát az értekezlet is e tudományokat megfelelő mértékben helyet foglalni a középiskola tantervében, de úgy, hogy a human tárgyaknak rovására ne essenek, e tárgyaknak ily irányú térhódítása látható is, tehát nagy panaszra, ok nincs.

Gálfi Sámuel a külföldiek számára Kaiserslauternben rendezett VII. szüneti tanfolyamot — melyben részt vett — ismertette, kedvesen, tudományosan, megkapóan és tanulságosan. E kurzusok célja, hogy a különböző népek kölcsönösen ismerjék és értésk meg egymást. A sok értékes ismeret szerzés mellett e kurzuson levő tanár lelkét főképpen az kapta meg, hogy a németek oktatás és nevelésügyében a fűzfél, ideális gondolkozású ifjakat nevelni, életideálokat tűzni ki követésre példaként az ifjak elé és hogy az ifjú egész életén át ideális, nemes gondolkozásu maradjon, életideálokért küzdjön. Im, itt a fényes példa, hogy a human tárgyaknak mekkora

képző erejük van és hatásukban teljesen akkor érvényesülnek, hogyha az exakt tudományok is az ő munkájukat elősegítik, megerősítik, kiegészítik. Jó lesz e példát követni nekünk is.

„A lerajzolás tanítása“ című felolvasás Nagy Lajostól a jövő évi értekezletre maradt.

Pap Mózes ismertette a kolozsvári tankezület igazgatói által e hó 5—6-án Marosvásárhelyen tartott értekezletet.

Az értekezletre sürgönyileg üdvözlötüket küldték: *Ferenec* József püspök, *Ugron* János főispán és *Hadházy* Sándor egyházi pénztárnok. Az értekezlet sürgönyileg üdvözölte az említettek közül még *Kuncze* Elek tankerületi kir. főigazgatót, *Petrichevich-Horváth* Kálmán és *Fekete* Gábor egyházi főgondnokokat.

Hiszek.

Neversetek, neversetek,

Hégy ugy van,

Mogy van Isten és hogy himni

Kell az Urban!

Láthatatlan lénye, mint az

Illat árad, —

S nektek mégis bizonyosság kell,

Magyarásat?

Eser titkát, csodáját a

Földnek, égne

Nem látjátok? Nem tartjátok

Ti élégnék?

As a rejtelly: hogy éltek s a

Nap süt rátok,

Nem elég ok, hogy higgyétek

S imádjátok?

almási vonalon utazakasz áthelyezése; *H.-szentmárton-h. fűrdő* (jövőre törvényhatósági) utvonalon kőtámfalak beállítása; *Agyagfalva—Mátisfalva* vonalon támfalak beállítása; *magyarósi* vonalon a Küküllőhid kijavítása; *Bögös—dobó* utvonalon hegycsauszlások, utzakadások helyrehozása és egy leomlott hid újépítése; *Fiatfalva—Alsóbodogfalva* vonalon Küküllőhid újépítése; *Kisgalambfalván* az árvíz által megrongált Küküllőhid (fedeles fabid) javításának munkálatai vétettek tervbe.

A vármegye területén levő községi és közdülő utakra pedig: *Dersz* községben elsodort hidak újépítése; *Székykeresztúr* községben a Nagy-küküllő hidnak fahidként való újépítése; *Szent-ábrahám* község közdülő útján a teljesen elsodort Gagypatak hidjának újépítése vétett fel munkatervbe. A munkálatok a folyó év nyarán megkezdetnek.

A tartalékosok szabadságolása.

Bécsben a külügyminiszteriumban a napokban közös miniszteri értekezlet volt, mely a déli határon levő tartalékosok elbocsátásának a kérdésével foglalkozott.

Ezen tanácskozás nyomán a Neues Wiener Tagbl. ezt az információt közli:

— Egyhangulag elhatározták, hogy a külügyminiszterre bízzák, hogy abban a pillanatban, a mikor a helyzet már úgy alakult, hogy megtelepésektől sem kell tartani, intézkedjék a tartalékosok szabadságolásáról és visszahívásáról. Hogy ez a pillanat a legközelebbi napokban érkezik-e el, vagy egy ideig még várakozni kell rá, most nem lehet megmondani. Ez kizáróan a balkáni helyzet fejlődésétől és a balkáni béke végleges megkötésétől függ. Az hiszik azonban, hogy a tartalékosok szabadságolása nem sok idő múlva megtörténik s a déli határon állomásozó katonaság létszámát ismét a rendszeres lehet leszállítani. A közös minisztertanács ezen kívül a külügyi helyzettel összefüggő számos más kérdést is megvitatott.

67 vagy 48?

A mit a fuzionálni akaró urak az elvek dolgában elkövetnek, az már igazán példátlanul áll. Minden elvi különbség csak lényegtelen árnyalat, apró nuánsz nekik. Feudális, konzervatív, liberális, radikális, klerikális stb. eltérések szót sem érdemelnek. 48 és 67 között említésre sem méltó kis eltérés van. Hogy az egyik csak perszonáluniót ismer el, a másik a közügyek alapján áll: az elavult csekélység.

Hát mi öröndenénk leginkább annak, ha az összes 48-as frakciók végre nyíltan és bevallottan a 67-es alapra állanak. A 67-eséig mint nyílt politikai elv valóban méltó közjogi programja lehet bármily magyar pártnak, — de a nyíltan tagadott és titokban üzdött hatvanheteség csak kijátszása ennek a nagy elvnek. És kijátsza mind a két elvet, a ki az egyiket csak a másik takarójával használja. Ezzel pedig legázolják a nép előtt a magyar politikát s az egész intelligenciát, a mi 48-as anarchiát, czinizmust idéz elő az országban. De bár látszólag a 67-es ügy szolgájává kínálkozik, az ellen vét legöbbit. Úgy mutatja be a népek a 67-et, mint a melyet elvtagadással lehet csak szolgálni, a melyet ő csak muzájából s csak egyelőre szolgál. Gyanút, kételyt, gyűlöletet kelt a lelkekben az Auestríával való közösség iránt.

Hát igenis kívánatos volna, hogy végrevalahára a játékokat abban hagynák s egyenesen, becsületesen beismernék, hogy valamenynyien 67-esek lesznek. A mig nem ezt cselekszik, vagyis a mig fenntartják a nép számára a perszonáluniót, a kormányképesség számára pedig a kvóta fölemelésének érdemét és intencióját: addig mind a két iránynak ellenségei.

TANÜGY.

Szabadoktatás Udvarhelymegyében.

— Kulturakció számokban. —

A vármegyei Népművelési egyesület az 1912—13 év telen is megismételte a vármegye községekben az ismeretterjesztő előadások rendezését. Az előadások által kibocsátott felhívásra tömegesen jelentették be a községek tanítói sorozatos előadásukat, melyről annak idején lapunkban is megemlékeztünk. Az egyesülethez beérkezett becsületes jelentések alapján az egyesület titkára statisztikai kimutatást szerkesztett s az igen szép eredménnyel végződött előadásokról kimerítő jelentésben számolt be az elnökség a vall. és közoktatásügyi miniszternek, Orsz. Szabadoktatási Tanácsnak és a vármegyei kir. tanfelügyelőnek.

A jelentés szerint Agyagfalván 20 előadás, Alsófalván 18, Betfalván 22, Bibarcfalván 37, Bögözön 20, Bözödön 20, Csekfalván 18, Etéden 18, Enlakán 14, Felsőrákoson 15, Felsőfalván 20, Fenyéden 20, Gagyban 20, Homoródalmáson 20, H. szentmártonon 14, Kadicfalván 12, Kisbaczonban 14, Korondon 20, Kórispatakon 20, Nagygalambfalván 20, Oklándon 20, Parajdon 20, Rugonfalván 21, Siménfalván 20, Székelyderzen 18, Székelymuzsnán 20, Székelyszentkirályon 20, Székelyvéczkén 8, Vágáson 20, Abásfalván 15, Alsóbodogfalván 10, Árvátfalván 12, Bordoson 12, Csobón 12, Etéden r. kath. isk. 12, Égében 9, Felsőbodogfalván 12, Firtosváralján 12, H. keményfalván 14, H. szentpálon 30, H. szentpéteren 12, Karácsonfalván 20, Kecsetkiesfaludon 10, Kénosban 16, Kisolyosban 16, Kobánfalván 12, Korondfenyőkuton 12, Korondpálatakon 12, Kúsmődön 24, Lókodon 12, Mátisfalván 9, Medeséren 8, Nagyolyoson 16, Recsenyeden 12, Szentábrahámiban 20, Székelydályán 13, Székelydobóiban 12, Székelyzálláson 12, Székelyszentmiklóson 12, Székelyszombereken 12, Szederjessen 13, Kisgalambfalván 14, Székelybetlenfalván 9, Székelyhidfaluuton 13, Székelymagyaroson 8, Homoródújfalun 12, Tarcsafalván 13, Tordátfalván 13, Hodgyában 8 előadás tartott.

Ezekon kívül az Udvarhelyvármegyei Népművelési Egyesület kiküldött tagjai tartottak 12 községben 12 vetítőgépes előadást 3030 hallgatóval. Eszerint összesen 81 községben 196 előadó által, 1089 előadás 92874 hallgató előtt tartottak. Előadást tartott foglalkozás szerint 11. róm. kath. lelkész 42 előadást, 19. református lelkész 77, 25 unitárius lelkész 98, 1 görög keleti lelkész 1, összesen: 56 lelkész 218 előadást.

68 állami elemi iskolai tanító 468 előadást; 11 községi elemi iskolai tanító 85, 11 róm. kath. elemi iskolai tanító 86, 4 református elemi iskolai tanító 34, 3 unitárius elemi iskolai tanító 36, összesen 97 tanító 709 előadást.

16 állami elemi iskolai tanítónő 72 előadást; 3 róm. kath. elemi iskolai tanítónő 19, 2 református elemi iskolai tanítónő 14, 1 unitárius elemi iskolai tanítónő 2, összesen 22 tanítónő 107 előadást.

Végül 16 községi jegyző 40 előadást; és 4 más értelmiségű egyén 15 előadást.

Az előadások jelleg szerint a következőképpen oszlottak meg u. m.: történelmi volt 162, államanyományi 127, természettudományi 63, mezőgazdasági 253, egészségügyi 116, nevelési 51, föld-és néprajzi 40, ipari-kereskedelmi 29, szociális 62, általános 166.

A bejelentett előadásokat nem tartották meg 4 községben, u. m. Magyarzáskodon, Décefalván, Erdőfűlőben és Patakfalván. Jelentés az előadásokról nem érkezelt be 3 községből, u. m. Firtosmártonosból, Gyepesből és Homoródjánosfalváról.

A mint ezen számadatok mutatják, Udvarhelymegyében a népek iskolán kívüli oktatása, — miként az előbbeni 1911—12. évben — most is dicsegetésre és elismerésre méltó buzgósággal és nem kicsinyelhető arányokban folyik úgy, hogy minden öndicséret nélkül, büszkén mondhatjuk, hogy vármegyénk e tekintetben az ország összes vármegyéi között az első helyet foglalja el.

Azt tudjuk, hogy az egyesületnek nem áll módjában az összes előadásokat díjazni, mivel e célra csak 3500 K áll rendelkezésére s ezt tudva az előadó lelkészek, tanítók, jegyzők mégis szives örömet fáradoztak az előadások sikeréért s önként is tekintélyes számban tartottak előadásokat. A falu természetes vezetőinek eme önzetlenségét és lelkes hazafiságát készséggel sögezzük le s adóznunk elismeréssel.

Kisiparosok mozgalma.

— Másutt is vannak bajok. —

Itt mi nálunk erősen gyökeret vert az a tudat, hogy a kisiparosság azért van olyan nehez helyzetben, mert az élelmes Marosvásárhely mindent megkaparított a maga számára. Hogy ez nincsen egészen így és ott is csak úgy vannak bajok, mint nálunk, bizonyítja az a mozgalom, melyet a marosvásárhelyi kisiparosok indítottak, s a mely 13-ikán aztán egy értekezletben nyert kifejezést. Az értekezleten *Bustya* Lajos ismertette a helyi kisiparosok osztály gazdasági válságát, annak okait a általános tetzés és helyeslés mellett rámutatott arra, hogy a közelmúltban történt nagy fellendülés és az erre történt berendezkedések után, milyen pusztulás fenyegeti kisiparosainkat, a mi ellen nem látsz más mentő eszköz, mint a tömegáru készítés meghonosítását. Végül a kisiparosok szomoru helyzetét és pangását élenként megvilágította összejevetel a jövő alakulását illetőleg elfogadta a következő programot, mint a leendő szövetség intézkedési célját:

I. Az iparos társadalom szervezése.

II. Az iparfejlesztő bizottság igénybe vételével:

a) államszegély helyett állami megrendelések kieszközölése;

b) nyersanyagraktár és kész minta áru raktár létesítése;

c) közműhely ügye rendezése által kis ipari uton tömegáru készítésének a meghonosítása.

III. Helyi iparosoknak biztosítása a helyben épülő munkálatoknál.

IV. Önképzés szakiskolai és közigazgatási tárgyú értekezések tartása által.

V. Iparos otthon és ipartestület létesítése.

VI. Nagy és kisiparosok jogköreinek megalapítása.

VII. A tisztességtelen verseny ellensúlyozása.

VIII. Ipari viszonyaink szankálása.

IX. Tanonc otthon és tanoncügy rendezése.

X. Nagyvállalkozók tulkapásai ellen való védekezés.

A román bankok ellen.

— A vármegyék állásfoglalása. —

Székyudvarhely, májns 9.

Jelentős akció indult ki Zemplén vármegyéből. A megye közönsége egyhangulag hozott határozattal kimondotta, hogy a román nemzetiségi bankok működését az országra nézve a maga részéről is károsnak és veszélyesnek tartja és feliratilag kéri az országgyűlést és a kormányt, miszerint bessen oda, hogy azok nemzetellenes működése ellensúlyoztassék.

— Ezek óta aggodó szemmel nézzük — ugymond az Udvarhelymegyéhez pártolás végett kiküldött folirat — a román nemzetiségi bankoknak Erdélyben, az ország e legnagyobb vidékén való rohamos terjeszkedését melyek mint a román nemzetiségi politika védbástyái, nemcsak Erdélyben, de szerte az országban a Tiszántul is gyökeret vertek már.

Elszomorító az a gyors terjeszkedés, melyet a nemzetiségi terfoglalás ezen erősségei feltűntetnek.

Hogy a román bankokat a nemzetiségi politika hozta létre, hogy azoknak nemzetiségi céljuk van s a nemzetiségi aktióra tetemes összegeket áldoznak, bizonyításra nem szorul.

A nagyszabedű Astra egyes falvakban kulturális ügynökségeket tart fenn, melynek tagjai a tanítók, papok, ügyvédek stb. kiknek hivatása az oláh parasztok egységes szellemben való vezetése minden téren, tehát a kultúra, politika és a hitel terén is.

Ma már 146 román bank működik szerte az országban, körülbelül másfélszáz millió alaptőkével s a betétek egyharmada magyar pénz.

A románok tehát részben magyar pénzen vásárolják meg a magyar Erdélyt, amíg az egyszerű földmivéseket elrománosítják, addig birtokvásárlásaikkal a magyar közép osztályt Erdélyből kiszorítják.

Hogy Erdély elrománosítására és a magyar

A református püspök megérkezése.

— Kenessey Béla dr. Székelyudvarhelyt. —

Székelyudvarhely, május 17.

Az erdélyi reformátusok püspöke anyavárosunkban időzik. Amíg a mult alkalommal a református kollegiumot jött megvizsgálni, mostani munkáját kizárólag az egyházmegye megvizsgálására szenteli. Útjában a főpásztort úgy itt, mint künn a vármegyében, a hol keresztül jött, határtalan lelkesedéssel és szeretettel fogadták. Az egyszerű székelynép, papjai vezetése alatt, tömegesen sereglett ki a vasuti állomásra, hogy lássa és hallja a szeretett jó pásztor. Székelyudvarhely város polgársága hasonló lelkesedéssel és osztatlan örömmel fogadta. Az egyes czéhek zászlóik alatt várták, s felekezeti különbség nélkül kiáltották: Isten hozta!

Igy van ez jól. A tiszteletnek és szeretetnek ez a megnyilatkozása, kétségkívül, a népszerű főpásztornak Kenessey Bélának szólott: de egy percig sem szabad felednünk, hogy Kenessey Béla nem magát jött ünnepeltetni. Puritán gondolkodás, keresztényi egyszerűsége, Krisztusi alázottsága ezt határozottan visszautasítaná, a minthogy ennek beszédeiben, kifejezést is adott.

Kenessey Béla személyében a kálvinizmus felemelő eszméi, örök igazságai inkárnálódva vannak. Vallásos hite, keresztényi buzgósága, szelíd-sége, alázatossága, személyválogatást nem ismerő emberszeretete: valósággal az apostoli korra emlékeztet. És nála ez nem külsőség, nem üres jelző, hanem élő valóság, lelki szűkség, mely nélkül egy percig se tud élni. Híveinek lelkébe is, a merre csak jár, ezt az erős, tiszta, keresztényi hitet akarja beplántálni, mert ebben látja a család boldogságának, a munkásságnak, a társadalmi békének, és a haza nagyságának is egyedüli és romolhatatlan alapját. A politizálás, a felekezeti torzalkodás, úgy mond, nem viszi elébb az embert — sőt lerántja — sem pedig nagygyű és függetlenné soha sem teszi a magyar nemzetet, hanem csupán a Krisztus evangoliuma, mert ebben van az erő, ebben van a békesség, ebben van összetartás, mint a mely égi kincsek alapjai és föltételei az állam nagyságának és függetlenségének.

Midőn Udvarhelyvármegye társadalmi, felekezeti különbség nélkül, a református püspököt ünnepli: élő bizonyosságát szolgáltatja annak, hogy szívéből nem halt ki a vallásos hitnek, a függetlenségnek és a hazaszeretetnek eszméje, mint a mely eszmék képviselőjében jár Kenessey Béla.

Szeretettel üdvözljük a főpásztort vármegyénkben és azt óhajtjuk, hogy itten eltöltött csak nem egy óra terjedő működése is szilárdítsa meg a szívekben az élő hitet, a felekezeti békét és növelje a hazaszeretetet.

*

Kenessey Béla dr. püspök ma délután fél 2 órakor érkezett meg Székelyudvarhelyre. Kisérétében voltak titkáran kívül Jancsó János generális direktor, Pünkösdi Pál egyh. ker. számvető és egyidejűleg érkezett meg Gyárfás Endre koll. főgondnok. A püspököt a megye nevében a héjjasfalvi állomáson Dr. Pálffy Jenő főszolgabíró és Szabó Endre tb. főjegyző társaságában — miután az alispánt betegsége akadályozta megjelenésében — Dr. Paál Árpád megyei főjegyző fogadta. A püspök kedves szavakkal köszönte meg a szívélyes üdvözlöt. A székelykeresztúri állomáson Vajda Ferencz esperes üdvözölte a főpásztort, Biró Áron, Szabados Lajos dályai, Szabó Gyula patakfalvi, Bucsi Endre szentlászlói és Jakab Albert kisgalambfalvi lelkészek társaságában.

A székelyudvarhelyi állomáson a czéhek zászlóikkal és igen szép számú közönség várta a püspököt. Itt Gollhárd János polgármester tolmácsolta a város szíves Isten hozottját, melyet a püspök keresztlen szavakkal hálásan köszönt meg. Ezután kocsiakra ült a közönség. Az első kicsiben a püspök foglalt helyet a polgármesterrel. A Bethlen-utca végén felállított díszkapunál Göncsi Lajos kollegiumi igazgató üdvözölte a

püspököt, kinek válasza után a vendégek kijelölt szállásaikra hajtottak. A püspök itt időzése alatt Vajda esperesnél fog lakni.

Este a Budapest-szállóban ismerkedési estély lesz. A holnapi program a következő: 10 órakor istentisztelet a ref. templomban, 11 órakor a küldöttségek tisztelegnek a püspöknel. Déli 1 órakor közebed a Budapest-szállóban, este 8 órakor ugyanott műsoros estély.

Kenessey Béla püspök, már ismertetett uti programja szerint június hó 4-ig marad körünkben.

HIREK.

Székelyudvarhely, május 18.

Széttekintés.

A látszólagos jólét, műveltség, vagyonosodás közepette a gondolkodó elme és elfogulatlanul ítélő egy hajdan nagyratörő társadalom szomoró aláhanyatlását veszi észre. Valóságos átokként sulyosodik reánk a társadalmi betegségek sokasága, az iszákosság, ebből kifolyólag az öröklődő elmébaj, tüdővész és görvélykór. A fiatal nemzedékeket megrontá a pongráfia, a mely alattomosan átéli házunk küszöbét és letelepszik tűzhegyeink mellé. Vagy nem átok-e az a materialista felfogás, mely mindennek a forrását az anyagban keresi, csupán érkekeinek él, kinevetve az áldozatkésziséget, a hazafiságot, tagadja az erényt és magát az Istent is.

Bizonyára nem alaptalan az aggodalom, mely ezek láttára a jobb lelkekben él s a csüggedés közepette csak az ad erőt ha visszatekintünk nemzetünk történelmi multjára. Mennyi erőnek, mennyi ruganyosságunk kell lenni a magyarban, hogy sok mérhetlen csapással dacolva, leveretve, megalázza ujrá és újra talpra tudott állani, küzdve edződött, ha bilincseiben is, de izmosodott, a földet turva is művelődött s diadalmaskodói tudott ármányos, erős ellenségein. Nem lehet, hogy végleg kiapadt volna a forrása anyai erénynek. Nem lehet, hogy az idegenből ideplántált méregnek meghódoljunk. Nem lehet, hogy erőnket összeszedve vissza ne tudjuk venni azt a támogatást, a melyet egy idegen, a magyar természettel mérőben ellentétes szellem intéz ellentünk.

Az utolsó ötven esztendő alatt nemzet alig ment át olyan rohamos átalakulásban, mint a magyar. A beözönlő nyugati műveltséggel együtt azonban egy idegen szellem is beférkőzött. Kialakult egy osztály, melyet nem hevitenek a régi elvok és a mely új életfelfogást, új szokásokat emelt uralomra. Lázás tülekedés és a földi javakért lekiacsinylése minden tekintélynek, ez lett a gyakorlat.

A hivalkodó fényűzés irigységet kelt. Az igények fokozódása és a munkabérek emelkedése nem szüntette meg a munkás elégtelenségét. A szociális sajtó terjeszti és ébren tartja a hitet, hogy nincs igazság, az erkölcs csak mese, a becsület csak előítélet. Hajdan a vallás tanítása s a hit megnyugtatta a felzaklatott kedélyt és megacélozta az akaraterőt. Ma koczákra van téve mindez, mert hit nélkül olyan az ember, mint szomorufüz viharverte ága.

A hitélet fejlesztésére, az erkölcsi érzés megelősítésére — mondja Lavalle — az egyedüli mód a lelkek békessé változtatására. Ez a francia író a modern társadalmi bajokért a demokráciát okolja, mely korlátolt elmékkel, azok durva kifejezései, brutális muzdulataival átalakítja a finomabb társadalmat. Vagy a részegségnek egy neme ez, a melyet a testben az alkohol, a lélekben a pornográfia terem meg? Franciaország példája mutatja, hová jut egy nemzet, mely maga felett urrá engedi lenni ezt a veszedelmes irányzatot. Ha kereszténység és magyar akar maradni nemzetünk, körömszakadtaig kell küzdenünk a betolakodott idegen szellem és világlétfelfogás ellen, a mely ha általánosná válik, több kárt tesz nemzetünkben, mint hajdan a tatár és a török.

Nem a nemzet érdeke, az egyén érdekeinek a kielégítése a fő. A nyugtalanság és elégtelenség beteges tünete uralodik közöttünk. Leküzdhetjük ennek a veszedelmes következményeit, ha egybekapcsoljuk a szociális munkát a hitélet erősítésével és ehhez erősítésképpen a magyar ismét hozzáfordul az ő régi hazafias erényéhez.

Kinevezés. Ugron János főispán ifj. Ugron Ákos tb. közg. gyakornokot közigazgatási gyakornoknak kinevezte, s szolgálatlétre az udvarhelyi főszolgabírói hivatalhoz beosztotta.

Pünkösdi ünnepe, melynek szent tüze széjjel küldte az apostolokat, hogy elmonván, tanítsanak minden népet és beléjük oltotta a békességet, a szeretet, az emelkedettség szellemét, — az idén a fagyos szentek hátán érkezett meg. Hire sem volt a szép piros pünkösdi napjának, ellenben esett az eső, fújt a szél és csuf áprilisi idő nehezedett az ünneplést váró közönségre. Dél-előtt a templomok megteltek hívekkel, s a egyházak gondoskodtak róla, hogy a megkönnyebbülést, a megtisztulást, a szépet kereső lelkek szálljanak az áhitat tisztább birodalmába a hit felemelő erejével.

A Dalegyet hangversenye. A Székely Dalegyet pünkösdi másodnap hangversenye a hozzáfűzött szép sikerrel folyt le. Az estélyt a Dalegyet éneke vezette be Horváth József karnagy vezetése mellett és ezenkívül az estély műsorán még három izben szerepelt a Dalegyet. Énekszámával kitűnő szorgalomról, becsületes törekvéseiről és csak utóbbi szereplésétől is olyan nagy mérvű haladásról, szép összehatásról tett bizonyosságot, mely az őszinte rokonszenvre és teljes elismerésre méltán joggal tarthat igényt. És ezért a karnagy mellett Dr. Paál Árpádot, az egyesület lelkes elnökét, illeti az elismerés, ki a zenei vezetés legaprólékosabb gondjaival, mindent átfogó magasbrendű érzékével életet, szellemet és harmonikus együttműködést vitt bele ebbe a törekvő, derék egyesületbe, hol az ő intenciói minden tag egyformán megérti és egyforma lelkesedéssel követi is az előrehaladás szép, bár nehéz útján. A Dalegyet énekszámai közt Robonyi Margit Vörösmarty Szép Ilonkát szavalta sok kedves bájjal és egyszerűséggel. A melodráma zongora részét Saja Antal zenetanár a tőle megszokott precizitással látta el. Őt műkedvelő, névszerint Schaffent Jenő, Ferencsy István, Loschdorfer Jenő, Szöcs Tibor és Bodrogi Balázs, ez utóbbinak rendezése mellett egy egyfelvonásos vígjátékot, A holdkórosok-at adták elő, zajos derűtséget kelteve. A sikerült műsor végeztével kedélyes táncmulatság következett, mely hajnalig eltartott.

Az egyet pénztárosa a következő sorok közlésére kért föl: Az estélyen felülfizettek: Dr. Sebasi János 10 K, Dr. Paál Árpád 10 K, Saja Antal 6 K, Gábor Márton 5 K, Dézsy Balázs 4 K, Paál István 3 K, Csató Imre 3 K, Szabó Ödön 2.50 K, Barcsay Károly 2 K, Gönczi Lajos 2 K, Papp Gyula 50 f, Bucsy Endre 50 f, Miklósy János 20 f. Összesen 48.70 K. Fogadják a Dalegyet halós köszönetét.

Katonák az aratáson. Figyelmeztetjük mindazon tényleges katonai szolgálatban álló katonák szüleit, illetve hozzátartozóit, akik fiukat az aratási időre szabadságonli óhajtják, hogy értesítsék haladéktalanul katonai fiukat, hogy az aratási időre szabadságidő engedélyezése iránt parancsnokágunknál kihallgatásukat jelentkezzenek az aratási idő megkezdése előtt legalább egy hónappal.

A méhészegylet gyűlése. Az Udvarhelyvármegyei méhészegylet f. hó 27-én (kedden) délután fél 3 órakor Székelyudvarhelyen, a vármegyeház kis termében választmányi ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az ülés megnyitása, a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Jelentés az ért. osztály szervezéséről és a „Méh” magyar méhészek országos szövetségével kötött kapcsolatról. 3. Jancsó János könyvtáros előterjesztése az eszközök értékesítése tárgyában. 4. Beérkezett úgyiratok, elnöki intézkedések. 5. Lőrincsi Béla pénztáros jelentése. 6. Méhészeti előadás. Tartja Nemes Győző kerületi méhészeti szaktanár. 7. Indítványok.

Az erdőlérségi kirendeltség kettősítéséről. A földmívelésügyi miniszterium a Marosvásárhelyt már tíz év óta működő erdőlérségi kirendeltséget, mint jeleztük, kettősítja és annak egy részét Kolozsvárról helyezi el. A marosvásárhelyi kirendeltség alatt megmaradnak továbbra is Marostorda, Csik, Háromszék, Udvarhely, Kisküküllő, Nagyküküllő és Brassó vármegyék, míg Torda-Aranyos, Alsófehérvár, Fogaras, Szeben, Kolozs és Szolnok-Doboka vármegyék a kolozsvári kirendeltséghez fognak tartozni. Mindkét kirendeltségnek egylet-re Koós Mihály dr. miniszteri osztálytanácsos lesz a vezetője.

Madarak és fák napja. Tanév vége felé szokták az iskolák megtartani a madárvédelmet propagáló madarak és fák napját. E napon a tanítóság a szabadba vezetett gyermekcsoporthoz az éneklő madarak védelméről és gondozásáról, a fák megbecsüléséről tart tanítást. Az ünnepélyek vármegyeszerte megkezdődtek. A homoródi járásban Karácsonyfalva, Oklánd, H.-ujfalu, Székelyszombor, H.-jánosfalva, Városfalva, H.-szentpéter, H.-szentpál és Recsenyéd községek iskolái együttesen tartják meg gazdag műsor keretében f. hó 21-én d. e. 9 órától kezdődően a H.-szentpéter községtől keleti irányban fekvő tölgyerdőben, mint központban álló és legalkalmasabb helyen a madarak és fák napját. Az ünnepélyen az iskolásgyermekek szülői is részt vesznek. A tanítóság, hogy az ünnepély jellegét megőrizze, a szeszese italt kizárta az összejövetel területéről.

Az erdőlérségi ipari akció. Bernády György, a székely iparfejlesztési akció miniszteri biztosa befejezte a Székelyföldön tett körútját. Utjában szerzett tapasztalatáról részletes és kimerítő emlékiratot terjeszt a kereskedelemügyi miniszter elé azokkal a javaslatokkal, amelyeket az egyes városokban létesítendő ipartelepek és intézkedések tekintetében szükségeseknek véli.

Pintér Imre, a budapesti volt Népszínház elsőrangú tagja, kit a gramofon lemezek révén is jól ismer a vidéki közönség, negyedmagával pünkösdi első napján estélyt tartott. Szép közönség töltötte meg a Budapest-szálló színháztermét és a legjobb hangulatban elmulatott a kedves dalokon, színpadi tréfákon. Az estélyt **Pintér Imre,** ez a szimpatikus, erős magyar színész vezette be igen szellemesen, amint hogy egy pár igen szép dalt énekelt és tisztán csendülő bariton hangjával, izléses előadásával zajos tetszést váltott ki; színpadi tréfái pedig őszinte derűsre hangolták a közönséget. **Parlaghi** Kornélia szimpatikus megjelenésével, kellemes hangjával és kedves játékaival szintén zajos tetszést aratott. Kellemesen énekelt és egy pár sikerült alakot mutatott be **Décsi** Jenő, míg **Csegléd** Gyula a zongora kísérettel stilszerűen szolgáltatott. A közönség a művészi nivón álló estélyről kellemes hangulatban távozott.

Nagy erdőeladás. Zetelaka község közbirtokosága folyó hó 14-én megtartott árverésen adta el mintegy 700 hold területű erdejét. Az eladásra kerülő fa kiküldési ára 719.000 kor. volt a azt, mint egyedüli ajánlattevő **Klein** Zsigmond vásárolta meg 719.100 K-val. Az árverésen a közigazgatási erdőészeti bizottság képviselőiben **Dr. Keilh** Ferencz tb. főjegyző, míg a kir. erdőhivatal részéről **Esetegár** Bálint kir. erdőtanácsos és **Pál** János erdőgondnok voltak jelen. A vételárból az eladó közbirtokosság 40 ezer koronával erdőesítési alapot, 600 ezer koronával közterhek fedezését szolgáló alapot, s a még fennmaradó összeggel pedig az erdőgazdaság fejlesztését szolgáló alapot létesít.

Erdőlérségi gazdasági kiállítás. Az Erdélyi Gazdasági Egylet egész Erdély területére kiterjedőleg a f. év nyarán nagyszabású gazdasági kiállítást rendez Kolozsváron. Az előkészítő munkálatok már megkezdődtek s nemekora abban a stádiumban lesznek, hogy a program kiadható lesz. Az előkészítő bizottság a napokban tartott ülésén **Br. Jósika** Gábor elnöke alatt Udvarhelyvármegyéből a bíráló bizottságba **Szekelyhid** Viktor gazd. felügyelőt és **Ugron** Zoltán orsz. gyűl. képviselőt hívta meg.

Uj lóvató bizottság. Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága utóbb tartott közgyűlésében a miniszter intézkedésére, a homoródi és parajdi járások részére Székelyudvarhely lóvatói helyen működő 364-ik bizottságot megalakította s annak elnökéül **Ugron** Ákos ny. főispánt megválasztotta. Ezen bizottságba **Ugron** János főispán bealóklul **Nagy** József olaszteleki, **Dr. Gyarmathy** Dezső szentpáli és **Benedek** Kálmán bányaanyag parajdi lakosokat, míg a bizottság állatorvosává **Dénes** Samu járási állatorvost kinevezte.

Az első ut. A félmillió rendkívüli uti segélyből immár elkészült az első uj ut. A betlenfalva—oroszhelyi utnak a kadicfalvi templom mellett levő és mintegy 2 km. hosszú járhatatlan szakaszát helyezték át az államsegély terhére, a mivel igen régi és jogos kívánságot orvosoltak.

Műtárgyak építése. A székelyudvarhelyi állampépítészeti hivatal a Szentlélek—székelykereszturi tvhat. közút 8—9 km. szakaszán levő 6·0 m. nyílású 30. sz. hid; 13—14 km. közötti 3·0 m. nyílású 47. sz. hid; 16—17 km. közötti levő 61. sz. betoncső; a Gagy—etédi tvhat. közút 8—9 km. szakaszán levő 37. sz.; Sárd—zaáknod—szentdemeteri tvhat. ut 4—5 km. 17. sz. betoncső és Szentpál—daróczi tvhat. közúton levő 4·0 m. nyílású 171a. sz. műtárgy építésének biztosítása céljából versenytárgyalást hirdet. A munkák előirányzott költsége 15633 K 62 fillér. A versenyzni óhajtok pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlataikat 1913. évi június hó 2-ik napjának d. e. 10 órájáig nevezett hivatalhoz közvetlenül, vagy posta útján nyújtják be.

Uj ügyvéd. **Dr. Kovács** Gábor, **Kovács** Mihály parajdi áll. ig. tanító fia, a napokban jó sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát Marosvásárhelyen. Irodáját Kolozsváron nyitja meg.

A székelyudvarhelyi állami fluskola tanítótestülete, a tanuló ifjúság számára, mint az előző években, a közeli napok egyikén az idén is madarak és fák ünnepével kapcsolatosan, a Szejké fürdő majális terén, táncszal egybekötött majális rendez. A szülők és az egész közönség pártolásába ajánljuk ezen műsoros ünnepélyvel kapcsolatos nyári ifjúsági mulatságot, melynek tiszta jövedelmét a szegény tanulók tankönyv és taneszközök beszerzésére fordítja a tanítótestület.

Papi beiktató. A kénosi unitárius egyházközség most választott lelkipásztorát, **Sándor** Gergelyt, június hó 1-én iktatja be hivatalába. A beiktatást **Kisgyörgy** Sándor vargasi esperes végzi s az egyházközség ez alkalomból szép ünnepséget rendez.

Megint eltűnik egy emlék a régi Székelyudvarhelyről. A Kőkereszt-tér rendezésével ugyanis még szembeszökőbbé, még bántóbbá vált a hid jobboldalán helyet foglaló és a földbe süllyedt két kis faházikó. A kor szavát azonban a tulajdonos **Szabó** Ferencz is megértette, s részben azért, mert bért nem igen fizettek a házikókért, részben azért is, mert belátta, hogy azok eddigi állapotukban nem tarthatók fenn, közölte a polgármesterrel, hogy azok lebontását elrendelhetik, a mi e héten részben meg is történt és a mivel újabb egy városi specialitás tűnik el a föld színéről. A Kőkereszt-tér további rendezési munkálatainak kiegészítését képezi a hid balfelén a Szántó-féle házig terjedő rész kiépítése is, melyet e célra a város egyik közlelbi közgyűlésében meg is vásárolt és ahová valószínűleg emeletes árucarnok fog épülni, elfedvén a pénzügyigazgatási épületnek a föutra néző tűzfalát.

A vitás fa. Karácsonyfalván **Szabó** József és édes atya **Szabó** Dávid ismételtén észrevették, hogy állítólag az ők tulajdonukát képező erdőben levő gótt tönkök hevernek a földön. A napokban **Szabó** József atya megbízásából kiment az erdőre, hogy egy ilyen tönköt feldaraboljon, s így hazaszállítását megkönnyítse. Alig kezdett a munkához, éppen oda ért **Mereny** József erdőőr, ki a ledöntött fához jogot formált, a mit **Szabó** visszautasított, s munkáját tovább folytatta. Az erdőőr sem engedte magát zavartatni s a fa másik vég-

gét ő is darabolni kezdte. E közben érkezett meg az öreg **Szabó**, **Máté** Ferencz társaságában és szekerével a helyszínére. Alig állapodott meg szekerével, a két **Szabó** és **Máté** a feldarabolt fa felrakásához kezdtek, a mi ellen az erdőőr élénken tiltakozott. Am hiában, mert ezek munkájukat tovább folytatták, mire az erdőőr fegyverét használta. A fegyver szólt s a srétes tölény a fiatal **Szabónak** bal arcába fúródott. Súlyos sérülésével a kórházba szállították. A vizsgálat fogja kideríteni, hogy jogosan használta-e az erdőőr fegyverét?

A fogarasi ménes olvitale ellen. A fogarasi Gazdasági-egylet terjedelmes memorandumot intézett a földmívelésügyi miniszterhez, s azt pártolása végett megküldötte Udvarhelymegye közönségének is. A terjedelmes felirat kifejti, hogy 1874-ben a magyarországi és hegyi tenyésztés érdekében a fogarasi koronauradalom létesített ménessel nagy hiány lett pótolva s az arra nagyon is ráutalt erdélyi vármegyék érdekének és szükségletének kielégítésére szolgált. Daczára annak, hogy négy évtized tapasztalata megdönthetetlenül bebizonyította és kétségtelenné tette, hogy a fogarasi ménesnek fentartása a köztenyésztés szempontjából még mindig elsőrendű fontosságú, sajnálatos értesülünk, hogy a miniszterium lötenyésztési főosztálya annak feloszlását és elhelyezését javasolta. A fogarasi Gazdasági egyesület ez ellen beadott memorandumában szép indokolással tiltakozik és kéri a minisztert, hogy a ménes továbbra is fentartassék. A feliratot Udvarhelyvármegye közönsége bizonyóra egyhangulag siet támogatni.

Ragadozó vadak irtása. Az erdőfelügyelőség megkeresése alapján az alispáni hivatal kimutatta azon ragadozó vadak számát, melyeket az 1902. évtől 1912-ig Udvarhelymegye területén elpusztítottak. Eszerint 3 drb kolyók és 7 kifejlett hiuz, 33 kolyók és 35 kifejlett farkas került terítékre. Ezen 78 állatot 46 egyén pusztította el, kik közt 1625 K jutalomdíj osztott ki.

Panaszkönyv. A következő sorokat vetjük: Igen tisztelt Szerkesztő ur! Szerzte az országban megalakultak az állatvédő egyesületek, hogy azoknak a brutálisoknak véget vessenek, melyeket durva lelkű emberek állataikon végeznek. És az ez irányú mozgalmaknak údvös eredménye észlelhető is. Sajnos, hogy itt e városban ez iránt nincsen meg az érzék; sem állatvédő egyesület nem alakult, sem állatvédő emberek nincsenek, legalább így kell, hogy legyen, mert amit egyes lótarló gazdák, vagy azok legényei elkövetnek, az egyenesen megbotránkosztó. Olyan tulterhelt fuvarozó szekerek, mint itt nap-nap mellett láthatók, sehol máshol, hol a civilizáció iránt erősebb az érzék, nincsenek. Roskadásig megrakott azéker, előtte két elnyult gyengén táplált ló, melyek szakadnak meg a buzástól, s indításnál pedig a sűrűn hulló ostorcsapástól hol jobbra-balra dülnek ki, s nem egyszer orólkódásukban a járdára ténferegnek — mindennapi kép. Ugy tetszik, hogy itt ezt a rettenetes szomorú képet az emberek, mindennap látva, megszokták, észre sem veszik, pedig minden érzékű embernek fel kell lázadnia annak láttára. Régebben a Kőkereszt-téren napközben egy rendőr posztolt, kit ha oda újra kiállítanak azzal az utasítással, hogy az állataikat kinzó rozslék embereket felírják, s annak alapján keményen megbüntessék, aligha marad el a jó hatása. Ajánlom az ügyet a rendőrség figyelmébe. Soraim közléseért Szerkesztő ur fogadja köszönetemet stb. — y.

Piaci árak. Székelyudvarhely városi piaczi árjegyzése fillérekben: buza mm. 2437, rozs 2142, zab 2097, tengeri 1666, csibe 100, kacsa 180, liba 340, marhahús és borjúhús 2 kg. 128, sertés-hús 176, szopos malacz 300, szalonna 200, tej 1 l. 20, vaj 1 kg. 380, sajt 300, tojás 100 drb. 900, tűzifa 1 km. 750, széna 1 mm 600, lóhere 700.

x Társadalmi tevékenység a nevelés, közoktatás és a közgazdaság ágazataiban czim alatt **Gyerkés** Mihály székelyudvarhelyi áll. isk. ig. tanító, a szülőknek, tanítóknak és a közélet terén működőknek, a családi, iskolai nevelés és oktatás, valamint a társadalmi téren való eredményes munkálkodás kuttórássául, egy több ivre terjedő hasznos utmutatást irt és ad ki. Előfizetési ára 2 K. Ajánjuk e házagpótló munkát, előfizetéssel való pártolásra olvasóinknak.

Élelmes falusi asszonyok. A tavasz beálltával újra kezdetét vette néhány alföldi község nagyarányú zöldség kivitele. Nagykőrösről írják, hogy az odavalósi asszonyok már a 100-iki vaggon salátát elküldötték Budapest és Bécs piacaira, sőt mostauában már a távolabbi külföldre is tömegesen szállítják a salátát. A nem nagy gondozást igénylő vetemény exportja nagy szerepet játszik s a vagyonszerzés forrása lett. Bár csak nekünk is volna egy csöppnyi Kiskőrösünk s lennének élelmes falusi asszonyaink, nem kellene akkor folytonosan panaszkodjunk a város gyontra élelmezési viszonyai miatt.

Sötét viár. A Dalogyletnek pünkösdi másodnapján tartott hangversenyéről az éjjeli órákban távozó közönségnek igen kellemetlen meglepetésben volt része. Ugyanis alig múlt éjfél után fél egy óra, az utczák összes lámpásai kialudtak, gondolkodván a villamos üzem kezelője akként, hogy a ki eddig bálban volt, s haza akart menni, az ugys haza ment, tehát annak nem kell világosság, a ki pedig eddig ott volt, az még amugy is ott marad még egy-két órácskát, annak meg ugyanvalóst nem kell villanyfény. Szóval, a lámpák kialudtak, noha a világítási naptár szerint a kialváshoz csak fél 2 órákor lett volna joguk, s így a profit tisztára egy óra, a mit észrevett a közönség, pedig hány olyan óra lehet ekként profit, melyről nem vesz tudomást senki sem, mert a közönség egy része alszik, a másik meg örvend, ha nem látja őt illyentájt embertársa. Mindenesetre szükséges, hogy az amugy is rossz világítási naptár szigorúan ellenőriztessék, hogy ne fordulhasson elő a 12-iki éjszakához hasonló sötét éjszaka, a mely igen sok utcánjárónak okozott bosszúságot, bár igaz, hogy soknak, kiket a vendéglőkben visszatartott, örömet. Azonban végtére is azért van szabály, hogy azt betartsák.

Még mindig sétálunk.

— Vér — mondta újból az idegen.
 — Vér — mondtam én is hidegen.
 — Hogyan, én ezt ily nyugodtan veszi? Látha ez valamely felebarátja halálát jelenti? Sőt egész bizonyos, hogy itt gyilkosság történt és az embernek meg kell rendülni —
 — Ne rendőljön, ó nyájias idegen, ez a vér nem jelent mást, mint hogy itt valahol tyukot ebédelték s mivel a tyuknak nemcsak szeme van, hanem vére is, mivel továbbá városunkban a csatornázás nincs kifejldve, a gazdaasszony kénytelen szabad legyást engedni a dolgoknak. Megjegyzem azonban, hogy legtöbbször sokkal ártatlanabb folyadék szivárog az ut szélén, tejszínű, meszes le, amelynek láttára az ember örövend felkiált: ah, ez a város tejjel-mésszel folyó Kánán!
 Mint hogy az idegen nemcsak nyájias, hanem kiséb buta is volt, meglegedett a magyarzáttal. Hallgatott, lát-szott rája, hogy elmélyedt gondolataiba. Hosszas megfontolás után végre megszólalt s ezt mondta:
 — Ni!
 — Mi az kérem.
 — Mily érdekes szokás! Minden ház élé gondosan ki van rakva, össze van gyújtve kis halomban a szemét. Ugy látszik, jön a szeméthordó, annak van ide készítve.
 — Tévedni tetszik, nyájias idegen. Ezek a kis halomcskák nem azt jelentik, hogy a szeméthordó jön, hanem azt, hogy már itt volt. A dolog úgy áll, hogy mire a kocsi ide kiér a város végére, természetesen egészen megtelik. Mivel azonban a kocsi nem akar kétszer járni, minden ház előtt helyet csinál az újabb szemétnak. Ez úgy történik, hogy feláll a megtelt kocsi tetejére s addig rugdos ott a csismájával, míg a hely csakugyan létrejön s a szemét feltölthető. A rugdosásnak persze az a következménye, hogy amit az egyik ház előtt felraktak, az a másik ház előtt lebill és így anyagcsere keletkezik, tudniillik a szemét feltűnés nélkül kicserélődik. Az embernek eszébe jut a bibliai mondás: fogat fogért, szemét szemért...
 — Jaj! — szisszent fel az idegen. És hová viszik ezt a szemétt?
 — A kedvelt sétatályak mentében helyezik el gondosan. Miért, kérdi ön. Anért, hogy a sétatály lekében annak az illuzióját kelte, hogy egy nagyváros közelében van, amelynek levegőjét megfontják a gyárak. Hát ha gyárral nem is, de rossz levegővel mi is szolgálhatunk és muszáj annak éppen gyárnak lenni, amitől rossz a levegő!.. Nem igaz?
 — Ni! — felelte kérdésekre az idegen.
 — Mi az már megint?
 — Hogyan, hogy egy ilyen modern városkában még mindig megengedik, hogy fassindaljal fedjék a házat?

Most már a harmadik házat látom, melynek a teteje egészen új és ilyen töveszélyes anyagból készült.

— Köröm, van a városnak szabályrendelete, amely szerint új házatot nem szabad fával szindelyezni, csak az van megengedve, hogy a régi házatot kijavítsák. Nos, a székely észrevesszi, hogy az onó bever a pádlásra, a tető egészen elrothadt, újat kéne csinálni. Igen ám, de nem szabad. Nono. Javítsai szabad. Felmászik a hársra s elcsúsz az oldalba berak vagy tíz új szindelyt. Aztán nem sajnálva fáradságot, átmászik a tulad oldalra s ott elhelyez vagy harminczat. Most az utczára néző rész következik, azt földosentja, aztán megint vissza és így tovább jobbra-balra. A ház olyan lesz, mint egy tarka kulya fehér és feketebeu tartva. Amde az atyán nem unja meg a fáradságot, aminek következtében a fehér foltok egyre nagyobbodnak, a feketék pedig fogynak, míg végre egészen eltönnék s a házatot így szép lassan egészen újjá születik. A rendőr pedig kardjára támaszkodva nézi, hiszen — javítsai szabad!

Pikk.

KÖZGAZDASÁG.

A vármegyei Gazdasági egyesület választmányi ülése.

A vármegyei gazdasági egyesület a havi választmányi ülése érdekes tárgysorozattal, bár a tagok kisebb érdeklődése mellett, 13 óra Dr. Sebesi János alelnök vezetése mellett folyt le. A tagok sorába felvették: Demeter Miklós mátsfalvi tanító, Nemes Ferencz és Boros Ferencz torótfalvi kiagazdák. A cselédtörvény tárgyalása a jövő ülésre maradt, mert a kiküldött véleményező bizottság tagjai akadályozva voltak a megjelenésben.

Örömet keltett a földmívelésügyi miniszter 122,031—VI. 3. sz. rendelete, melyben értesíti az egyesületet, hogy az intenzívebb gazdálkodáshoz feltétlenül megkívánató tagosítási törekvések előmozdítása céljából, ha valamely község határára az egyesület a tagosítást szükegesnek vélelmezi, eltekint a kérelmezők által lefizetendő 500 K előlétől, azt esetről esetre el fogja engedni. Hogy mennyire szükség volt e rendeletre, misem bizonyítja inkább, mint az a körülmény, hogy még nem is lett az teljes egészében a közönséggel ismertette, már is akadt egy község, Homoródszentlászló, melynek kiszgda társadalmá a kedvezést igénybe vette, az előleg elengedéseért folyamodott. A folyamodást ajánlattal terjeszti a választmány a miniszter elé.

4671. eln. XII. 3. 1913. sz. rendeletével arról értesít a földmívelésügyi miniszterium, hogy az erdélyi Kirendeltséget kitorjesztő egész Erdélyre, két részre: a kolozsvári és marosvásárhelyre osztotta, Dr. Kocs Mibály min. oszt. tanácsost megbizta ügyelőre mindkettő vezetésére, még pedig véglegesen a kolozsvárra, ideiglenesen a székely megyéket magában foglaló marosvásárhelyre, állandó helyetteseit Dr. Drexler Béla min. segédtitkár lesz. Dr. Kocs Mibály min. oszt. tanácsost hivatalos működésében székely népluk iránti igaz szeretet vezérelte, a kinek nem jóakarata, a rendelkezéseire bocsátott eszközök elégtelenségén mult, ha a székely actio nem fejlődött azzá, a minék a székely congressus szánta; az összes sikere, olért eredmények az ő nevéhez fűződnek, reménylünk, hogy távozásával is szelleme megmarad a vezetésében, még akkor is, a midőn végleg megváltik sikerei színhelyétől.

A csikótelegő létesítéséhez többen ajánlottak fel legelő területeket, a kiküldött bizottság feladata lesz ezeket minél előbb megvizsgálni, a tulajdonosokkal megállapodásra jutni és ennek alapján a magas kormány hozzájárulásával legalább a jövő évtől kezdve életre kelteni, ezt a létesítéstünk érdekében fontos intézményt.

A Gazdasági Egyesületet Országos Szövetsége véleményezésére leküldötte azt a tervezetet, mely szerint a m. kir. földmívelésügyi miniszter kikérendő hozzájárulásával szabályoztatónak a gazdasági felügyelőségek, miniszteri kirendeltségek egyttműködésére, továbbá a népies gazd. előadások, tanfolyamok stb. rendeztetésének. Az elsőböz a választmány teljes egészében hozzájárult, a második többeknek véleményezésére kiadott, a 18 legbekerendő vélemények alapján az elnökség biztatott meg azzal, hogy 20-ig észrevételeit a központhoz küldje be.

A fogaraszvármegyei gazd. egyesületnek azon törekvésőt, hogy a fogarasi ménes a feloztatástól megmentessék, a választmány pártolja és érdeklében felir a földmívelésügyi miniszterhez.

A magyar mezőgazd. vámpolitikai központot értesíti a választmány, hogy a Balkán államokkal való kereskedelmi szerződések épségben tartása iránt már felir a földmívelésügyi miniszterhez, feliratát pártolva végett a megye országgyűlési képviselőinek megküldötte.

Élénk érdeklődést keltett és érdekes eszmecserét váltott ki Ugron János főispán átirata, melyben az egyesületet egy gyümölcsértékesítő szövetkezet létesítésére kéri fel. Azt mindonki szükegesnek, vármegyénk gyümölcsstermelése érdekében korszakalkotónak vélelmezte, titkár megbiztatott a szolnokdombokai gazd. egyesület gyümölcsértékesítő szövetkezetének a tanulmányozására és javaslat tételére. A gazd. szövetség felhívására mozgalom indították a kassai gazdagylésen minél tömegesebben való részvételre. A Budapesti Levelezőnek ez évre 50 K-t szavazott meg a választmány. Nem ajánlja Homoródszentlászlónak a faiskola fenntartása alól való felmentés iránti kérését elvi szempontból. *Peremtyi Jenő* m. kir. járásvornak a métekyör ismertetésére vonatkozó dolgozata véleményezésre kiadott *Zonda József* törv. hat. állatorvosnak. Pár kiszgda tagnak egy-egy drb borjastebén vásárlására a szokásos feltételek mellett az engedély megadatott.

Erelyes rendelet az arankairtas tárgyában. Másfél év óta folyik a hivatalos harc a káros, élődi növény, az aranka ellen. Az évenként kiadott hivatalos rendeletnek a gazdák nagyon felületesen vagy egyáltalán nem tettek eleget s a pusztító élődi vigan tonyészott tovább. Utóbbi időben a magkereskedők már alig kaptak arankamentes lóhere és luczernamagot s ezeknek panasza, valamint a gazd. tudósítókól beérkezett jelentések adták az impulzust arra, hogy a miniszter erélyesebb rendszabályokat és ellenőrzést léptessen életbe. Ugy rendelkezett a miniszter, hogy az arankairtásra vonatkozó rendeletet a községekben többször kell kihirdetni s a mulasztókkal szöbben a legulyosabb büntetéseket kell alkalmazni. A mulasztókkal szemben megindítják a büntető eljárás s ezek helyett a közs. előjáróság fogja, saját költségükön az írtási munkálatokat olvégezni. A rendeletnek a kihirdetésétől számított hat héten belül érvényt kell szerzeni.

A tagosítási eljárás megkönnyítése. Az 1908. évi VII. és XXXIX. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendeletek értelmében minden tagosítási kérés benyújtásakor a tagosítást kérelmezőnek igazolnia kell, hogy 500 kor. biztosíték bíról letébe helyezett. Miután ezen összeg befizetése nem egy esetben tartotta vissza az érdekeltséget a tagosítási kérelem előterjesztésétől, a magyar kir. földmiv. miniszter a vármegyei gazd. egyletekhez intézett legujabb kórrrendeletében odanyilatkozik, hogy minden olyan esetben amikor a tagosítási kérelem előterjesztésének gazdaságiilag indokolt voltát az illetékes gazdasági egyesület igazolja, az 500 kor. biztosíték befizetésétől eltekint. Mivel a törvényes rendelkezések értelmében a tagosítási kérelmeknek a kir. törvényeknél eszközözendő benyújtásakor az 500 kor. biztosíték befizetését mindenkor igazolni kell, felhívja az egyesületet, hogy amikor az érdekeltségek az elengedést végett hozzá fordulnak, terjeszse a kérelmet haladéktalanul fel, hogy hozandó elhatározásáról ugy az érdekelteket, mint az illetékes kir. törvényeket megfelelően közvetlenül értesithesse. Megemlíti egyttal, hogy a tagosítás eszméjének népszerűsítése érdekében folytatott propaganda céljaira megfelelő számú ismertető füzet áll a gazdák rendelkezésére.

Feladó szerkesztő: BOESK ALADÁR.
 Kiadja: a Boesk D. Fia könyvnyomda.

Eladó vendéglő.

Parajdon 60 év óta fenálló vendéglő helyiség, mely áll 5 szobából nagy tágas udvarral, 40 ló részére istálló, szépen befásított nyári sörkert helyiséggel, a legforgalmasabb helyen szabad kézből örökön eladó, esetleg kiadó. Megvételnél az árát nem szükeges készpénzben mind lefizetni. Bányaváros. Főszolgabíró: Sólalom. Vasutállomás.

Értekezni lehet **Barabás Albert** vendéglősnál

Meghívó.

Sz. 937—913. tkv.

Árverési hirdetés és feltételek.

Az oklándi kir. járásbíróseg mint tolokonyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Lukácsffy Elek székelyudvarhelyi ügyvéd által képviselt Lócod község közbirtokossága végrehajtónak Czerják Lajos, Czerják Regina és Czerják Sándor lócodi lakosok, végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a 709 K 71 fillér tökéletesítés és ennek 1911. évi nov. 1. napjától járó 6% kamatai 89 K 30 fill., perbeli, 36 K 60 fill. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 36 K 30 fill., és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a végrehajtási árverés a kiskuro végrehajtást szenvedetteknek a székelyudvarhelyi kir. törvényszék az oklándi kir. járásbíróseg területén levő Lócod községben fekvő, a lócodi 4 számú tjkvben foglalt egész ingatlanaira és pedig a 7 sz. 382—385 hrsz. rét és szántóra 104 K, a 8 sz. 487, 488 hrsz. legelő és szántóra 11 K, a 9 rdz. 826—829 hrsz. rét és szántóra 203 K, a 10 sorsz. 1328—1331 hrsz. rét és szántóra 143 K, a 11 sz. 1392 hrsz. rétő 4 K, a 13 sz. 1488, 1489 hrsz. erdőre 1 K, a 16 rdz. 330 hrsz. kertre 4 K, a 17 rdz. 1481 hrsz. erdőre 1 K, a 18 sz. 1692 hrsz. erdőre 8 K, a 19 sz. 1745 hrsz. erdőre 1 K, a 20 rdz. 1753 hrsz. rétő 6 K, 21 sz. 1761 hrsz. rétő 1 K, a 22 rdz. 1491 hrsz. erdőre 1 K, 23 rdz. 7 hrsz. kertre 7 K, a 24 rdz. 47, 48 hrsz. kertre 5 K, a 25 sz. 76 hrsz. kertre 1 K, a 26 sz. 1629 hrsz. erdőre 1 K, a 27 sz. 1661 hrsz. erdőre 2 K, a 29 rdz. 298, 299 hrsz. ház, udvar és kertre, 315 K, a 31 rdz. 41 hrsz. kertre 3 K, a 33 rdz. 391 hrsz. szántóra 4 K, a 34 rdz. 386 hrsz. rétő 1 K, a 15, 28 és 30 rdz. a felvett 2519/141176-od rész közhelybeli illetményre 22 K 50 fill. kikiáltási árban a lócodi 332 sz. tjkvben foglalt egész ingatlanaira és pedig az 1 rdz. 50 hrsz. rétő 1 K, a 2 rdz. 388, 389 hrsz. rétő és szántóra 63 K, a 3 rdz. 489 hrsz. szántóra 4 K, a 4 rdz. 768 hrsz. szántóra 15 K, a 5 rdz. 823—825 hrsz. rétő és szántóra 92 K, a 6 rdz. 1323, 1324 hrsz. legelőre 2 K, a 8 rdz. 1326/2, 1326, 1327 hrsz. rétő és szántóra 101 K, a 9 rdz. 1391 hrsz. rétő 2 K, valamint a 10 sz. a felvett 1620/141176-od rész közhelybeli illetményre 16 K kikiáltási árban a lócodi 47 sz. tjkvben foglalt ingatlanokból végrehajtást szenvedettek jutalékára és pedig az A + 5 rdz. 44, 45 hrsz. kert $\frac{1}{2}$ -ed része 1 K és a 4 rdz. 183, 184 hrsz. kert $\frac{1}{2}$ -ed része 2 K kikiáltási árban a lócodi 56 sz. tjkvben foglalt ingatlanokból végrehajtást szenvedők jutalékára és pedig az A + 5 rdz. 1693 hrsz. erdő $\frac{1}{2}$ -ed részéére 35 fill. és a 6 rdz. 1695 hrsz. erdő $\frac{1}{2}$ -ed része 35 fill., kikiáltási árban a lócodi 110 sz. tjkvben foglalt ingatlanokból végrehajtást szenvedő jutalékára és pedig az A + 1 sorsz. 1531 hrsz. erdőre $\frac{1}{4}$ részére 25 fill., és a 2 rdz. 790 hrsz. szántó $\frac{1}{4}$ része 1 K, végül a 6 sz. a felvett 14 □ öi közhelybeli illetmény $\frac{1}{2}$ -ed részére 4 fill. kikiáltási árban a lócodi 19b sz. tjkvben foglalt A + 1 sorsz. 1511 hrsz. erdőből végrehajtást szenvedett 5/26-od jutalékára 20 fill., kikiáltási árban, végül a 392 sz. tjkvben A + 1 sorsz. a felvett 1278 □ öi közhelybeli illetményből végrehajtást szenvedők $\frac{1}{2}$ -ed jutalékára 6 K. kikiáltási árban elrendelik és pedig azzal, hogy ezen árverés id. Czerják Lajosnak az 56 és 195 sz. tjkvben foglalt ingatlanokra bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jogát egyáltalában nem érinti, a 4 számú tjkvben foglalt ingatlanokra szintén bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jogát pedig csak abban az esetben szünteti meg, ha az ingatlanok vétára az előző teher tételeket 5000 koronát a haszonélvezeti jog sérelme nélkül nem fedezi.

Az árverés megtartására határozott 1913. évi május hó 30-ik napjának d. e. 8 órája Lócod községéhezához tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserjének 15%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. nov. 1-én 3333 I. M. sz. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 107. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átjzolgáltatni. Vevő köteles a bánatpénzt a 25 § a értelmében kiegészíteni.

Kir. jbróság mit telekkönyvi hatóság.

Oklándon, 1913. évi márczius hó 5-ikén.

Dr. Pál Gyula kir. jbr. jegyző.

A kiadmány hitelül: kir. telekkönyvezető.

Klein Zsigmond budapesti fakereskedő cég

székelyudvarhelyi fatelepe, zetelaki és varsági fűrésztelpelemek

vállalati betegsegélyző pénztára

Székelyudvarhelyen, a fatelep Irodájában, 1913. június 1-én délelőtt 9 órakor kezdődőleg tartja alakuló

IV-IK RENDES KÖZGYŰLÉSÉT.

TÁRGYSOROZAT:

- Elnöki megnyitó és jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölése.
- A munkások által választott közgyűlési kiküldöttek igazolása és a közgyűlés megalakítása.
- a) Orsz. M. B. P. közgyűlési kiküldötteinek;
b) Igazgatóságának;
c) Felügyelőbizottság tagjainak választása.

Titkos szavazás ntján megválasztandó lesz:

- a) a munkások által választott közgyűlési kiküldöttek által kijelöltek:
 - kiküldött az O. M. B. P. közgyűléseibe.
 - 2 pótkiküldött
 - 6 igazgatósági rendes tag.
 - 6 igazgatósági pótag.
 - 3 felügyelőbizottsági rendes tag.
 - 3 felügyelőbizottsági pótag.
- b) a biztosított alkalmazottak által választott közgyűlési Székelyudvarhely, 1913. május 15-én.

kiküldöttek által saját kebelokból:

- kiküldött az O. M. B. P. közgyűléseibe.
- 2 pótkiküldött
- 6 igazgatósági rendes tag.
- 6 igazgatósági pótag.
- 3 felügyelőbizottsági rendes tag.
- 3 felügyelőbizottsági pótag.
- Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének előterjesztése, az 1912. évi szárazmádság megvizsgálása a határozathoztal a kezelési feleleg hováfordítása, valamint a felmentvény megadása iránt
- Az 1914. évi költségvetés megállapítása.
- Határozathoztal az 1911. évi kezelési feleleg $\frac{1}{2}$ -ad részének hováfordítása tárgyában. (M. B. H. 11820—1912. sz. rendellete)
- Az alapzabályok 22. § a értelmében kellő időben beérkezett és szabályszerűen kiűzött indítványok tárgyalása.

Gábor Zsigmond, Gyvezető.

Klein Géza, elnök.

TUDNIVALÓK: A közgyűlésen csak a meghívott közgyűlési kiküldöttek vehetnek részt, eléggé kötelesek a részükre megküldött igazolványt kívánatra a közgyűlésen bemutatni. Minden közgyűlési kiküldött egy tárgyhöz csak egyszer és akkor szólhat, ha az o czeira kirendelt jegyzőnél névnek bemonadással előzetesen jelentkezett. A felszólalókat a jelentkezés sorrendjében a jegyző hívja fel. Egy-egy felszólalás általános vita esetén 15 percnél, minden más esetben 10 percnél tovább nem tarthat. Az előadó azonban bármikor felszólalhat és a szükséghez képest kellő időig beszélhet.

A közgyűlés tárgysorozatába felveendő az alapzabályok 22. § a értelmében a közgyűlés hatáskörébe tartozó azok a tárgyak, melyek felvételét az állami munkabiztosító hivatal vagy az Országos Pénztár igazgatósága elrendeli, vagy 10 pénztári tag a közgyűlés napját megelőzőleg írásban és oly időben indítványozza, hogy azok a közzéteendő tárgysorozatban felveendő legyenek.

Sz. 1804—913. szb.

Pályázati hirdetés.

A siménfalvi — Udvarhelyvármegye székelykereszturi járásban — körjegyzői állás nyugdíjazás folytán megüresedvén, ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó május hó 21-ig adják be.

Az állás javadalmazása:

- Rendes fizetés 1600 K.
- Természetbeni lakás, esetleg 200 K
- Irodaáttalány 200 K.
- Uti áttalány 200 K.
- Szolgartartás áttalány 100 K.
- Iroda áttalány 60 K.

Székelykeresztur, 1913. május 5-én.

Pálffy Jenő, főszoigabíró.

Ruggyanta bélyegzők

jutányos áron Becsek D. Fia könyvnyomdában megrendelhetők.

Szám: 682—913. kj.

Faárverési hirdetés.

Alólírott körjegyző ezennel közhírré teszi, hogy Csőb község tulajdonát képező és az erdőszentgyörgyi vasuti állomástól 8 km. távolságra fekvő 110 öi (7 sugos) első osztályú bükk tűzifa 1913. évi május hó 23-án d. e. 10 órakor Caőb község házánál nyílt árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ár 2420 korona, melynek 10%-a bánatpénzkép az árverést vezető kezéhez leteendő.

Feltételek megtekinthetők és bővebb felvilágosítás szerezhető Bordoson a körjegyzői irodában.

Bordos, 1913. évi május hó 8-ikán.

Bálint Mihály, kjegyző.

T. cz.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Deák-tér I. sz. (a ref. kollgium épületében levő

Szaplóczay Ödön-féle borbély és fodrászüzlet

átvettem.

Szives pártfogást kérve, vagyok teljes tisztelettel

Ifj. Kovács Domokos.

Egy jó forgalmu

borbély és fodrász üzlet

szabad kézből eladó. — Értkezni lehet: KOVÁCS DOMOKOSNAL.

Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. OETKER

sütőporát használja a 12 f.

Teljesen higienikus orvosok által ajánlott élesztőpor. Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. OETKER-féle Vanilincukor a 12 fillér.

a legnemesebb fűszere minden tészta, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére Pótol 2—3 cse vanilliat Ha félcsomag Dr. Oetker Vanilincukrot 1 kg. cukorral keverünk és ebből 1 v. 2. tréskanálnyi csészere teára öntünk kitűnő aromájú ital kapunk.

Dr. OETKER sütőpora és vanilincukra minden fűszere kereskedésben kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van Receptgyűjtemény ingyen

MEGHIVÓ

A székelyudvarhelyi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár

1913. május hó 25-ikén (vasárnap) d. e. 10 órákor a vármegyeház termében tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Megnyitás, a határozatképeség megállapítása, jegyzőkönyvvezetése és hitelesítése iránti intézkedés.
2. A pénztár 1912. évi zárszámadása és mérlegének, valamint az igazgatónag és felügyelőbizottság jelentéseinek tárgyalása és a felmentvény megadása iránt határozat hozatal.
3. Az 1914. évi költségelőirányzat megállapítása.
4. Az alapszabályok 7. §-ának módosítása
5. Igazgatóság és felügyelőbizottság tagjainak a választott bírósági ülnökök és az Országos Pénztár közgyűlési kiküldötteinek megválasztása.

Választandó lesz külön-külön a muakadók és biztosítottak által saját kebelükből:

Az igazgatóságba 6-6 rendes és ugyanannyi póttag. Foglalkozási csoportok szerint, az ipari csoportból 3-3 rendes, a kereskedelmi csoportból 2-2 rendes, gyári csoportból 1-1 rendes és ugyanannyi póttag, a felügyelőbizottságba 3-3 rendes és ugyanannyi póttag. Foglalkozási csoportok szerint, az ipari csoportból 1-1 rendes, a kereskedelmi csoportból 1-1 rendes, a gyári csoportból 1-1 rendes és ugyanannyi póttag.

Választott bírósági ülnök 10-10 rendes és 5-5 pótlónök. Foglalkozási csoport szerint az ipari csoportból 3-3 rendes és 2-2 pót, a kereskedelmi csoportból 3-3 rendes és 2-2 pót, a gyári csoportból 2-2 rendes és 1-1 pótlónök.

Az Országos Pénztár közgyűlési kiküldöttei 1-1 rendes és 3-3 pót kiküldött.

Székelyudvarhely, 1913. és május hó 7-én.
Wagner Henrik, igazgató. **Gábor Zsigmond**, elnök.

1878. óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező háziészert felülmul.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Őnek a zsidó apáca védjegyével VALÓDI. Törvénytelen másolat.

Allein echter Balsam aus der Schulerzeit in Progradá bei Robitsch-Sauerbunn

Ezen balzsam: 1. Utálérhetetlen gyógyhatású indó- és mollbetegségek-nél, enyblít a katarhust, megakadályozza a tüdőgyulladás és gyúgylást hoz az ilyenö legmakacsabb betegségeknél is. 2. Kitűnő hatású korok-gyulladásnál, rehdőtség és gégebetegségeknél. 3. Mindennemű lért gyökerezen megcsatolt. 4. Gyógyít mindennemű májbetegséget, gyomor, bél-betegségeket, gyomorgöröket, szegélyt, székélt, elnyúlást, bífingét gyomorégést, felpuffadást stb. 5. (Jegyhátden aranyár és altelei bántal-másoknál. 6. Kuyha bárdos hasnyalvesor, veresítő, kizellja a veséköt, elvagygyorjeszt öt elcsigált az amusszat. 7. Kitűnően bevált fogfájásnál, lyukas fogak, arcbárdos, fogzúzok használatra szolgáló fogbort, megcsatol-tól a száj vagy gyomorból eredő bűst. 8. Ollisták ellen biztos hatású. 9. Kitűnően minden sebet, sebholyat, orvsnocok, lázóló erőd bolyagot, ki-íesét, szemécsét, égésel sebet, fagyott testrészeket, pörvénseket, kizűseket, felfűsét, szűsét, aragatást, orvst és fűbőrlélményes gyógyít. 10. Mí-ádon bárdol különösen hatásos, holera és más járványoknál kéznél legyen.

Vigyázzunk a zsidó apácával ellátott védjegyre.

Ezen balzsamból lefekvés előtt egy vagy két kanál cu-
 korral vagy a nélkül bevőve egészen egészséges virradást jelent.
 Minden hamisítás, utánzát és más balzsamok hasonló
 védjeggyel való eladása bűntudó törbe mellett tör-
 vényileg tiltva van.

Thierry A. Orvngyal-gyógyezertartó Progradá, (Robitsch-Sauerbunn mellett)

TUNGSRAM DRÓTLAMPA

huzott dróttal
 Elpusztíthatatlan!
 Egyedüli magyar izzólámpa!
 Kapható:
 a villamos telepeknél

A nagyszebeni világos és barna HÁROM CSERFASÖRT

mindenki kedveli. Naponta friss töltés!

Naponta beérkező megrende-
 lések azonnal eszközöltetnek.

A kicsinybeni elárusító-helyet
 a kifüggesztett táblácska jelzi.

Főraktár: Segesvár, Erzsébetváros, Székelyudvarhely, Székelykeresztlur, Köhalom és környéke részére: . . .

Barner Frigyes főraktárosnál
 Segesvár, Buni-utca 37. szám.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

KAUCSUK-KOMPOZI-
 TIÓVAL BEVONT
 SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

KOLLARIT-BÖRLEMEZ
 kaucsuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze

Végtelenül tartós.
 Régi zsindelytetők átfedésére ki-
 valóan alkalmas. -- Sem mázolni,
 sem mészlével bekenni nem kell.
 Kapható Székelyudvarhelyen:
 GYERTYÁNFÉNY J. FIAI UTÓDA
 . . . vaskereskedésében . . .

Kallotta-e már?

Egész világ beszél róla,
 — hogy az eredeti —

Pfaff varrógépek

utólérhetetlen minőségű, könnyű, zajtalan varrása és harisnyafoltozára egyformán alkalmasak. Egyedárusítás és főraktár.
 Egyben felhívom a u. é. közönség b. figyelmét jól berendezett Vas-, szerszám- és konyhafelszerelési üzletemre, melyekből nagy raktárt tartok és a legolcsóbb napi árban számítom. — Szíves pártfogást kér mély tisztelettel

ENGLER JÓZSEF

A Kremenezky
Metallum
 fémszálas izzólámpa
 nem törékeny
 és sokáig ég.
 Kapható:
 Márk Testvérek
 fűszer és csemegeüzletében
 Székelyudvarhelyen.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu PORTLAND CEMENTET ajánl olcsó áron a PORTLAND CEMENT-GYÁR BRASSÓ (Kugler és Társai.)

Itt helyben kapható: Rösler és Gábor cégénél.

Olcsó és alkalmi árak tavaszi újdonságokban
Hirsch Rudolf divatüzletében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 25. szám.

Elegánsan **férfi öltönyök** bel és külföldi szövetekből selyem és sersel bérelve:
 X. 16, 20, 26, 30, 35, 40, 45, 50, 52, 64.

Újdonság felöltőkben dubl és angolszövelek
 X. 16, 20, 26, 32, 35, 40, 44, 50, 54, 60.

Finom és tartós női iskolaiöltönyök 6 éves-től 16 évesig.
 X. 5, 8, 11, 14, 16, 18, 21, 24, 26, 30.

A nagyrédműi közönség szíves pártfogását és támogatását kéri kiváló tiszteltet

Női tavaszi kabát újdonság

Kor. 14, 18, 20, 24, 29, 32, 38, 40, 44, 48, 55 és feljebb.

Pongyolák creton, delén, posztó, elaminból
 5, 9, 11, 16, 20, 24, 26, 28, 31, 35, 40, 45

Nagyválaszték tartós férfi és női felsérűmiek, cipők és mindennemű divatcikkekben.

HIRSCH RUDOLF.

Kőbányai sör!!

A legjobb hírnevű **DREXER-féle** „Korona” és „Dupla márciusi sör”
 Első Magyar Részvény Sörfőzde
 „Kővári” és „Gollát Maláta sör”
 Kizárólagos főraktár Udvarhely megyében

Rösler és Gábor czégnél

Székelyudvarhelyt és Székelykeresztur.
 Vidéki és helybeli megrendelések hordók és naponta frissen töltött palackokban pontosan lesznek eszközölve.

Pénzkölcsönöket 4 1/2% kamatozással közvetít
Csomor József, megyei árvaszék.

Sz. 3173-913. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Dr. Kassay F. István ügyvéd által képv. Knssay F. Gyula székelyudvarhelyi lakos végrehajtónak Kókósi József székelyudvarhelyi lakos végrehajtónak szenvedő elleni 73 K 10 fill. tőke követelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanok és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a székelyudvarhelyi 55 sz. tjkvben A + 125 hrez. udvar 1/3-ad része 26 K. II. a székelyudvarhelyi 52 sztkvben A + 127 hrez. faház és udvar 1/3-ad része 530 K, 124/2 hrez. faház és udvar 1/3-ad része 530 K, 85/1 hrez. kert 1/3-ad része 160 K, 129 hrez. faház és udvar 1/3-ad része 500 K, 128 hrez. faház és udvar 1/3-ad része 200 K kikiáltási árban külön jószágtestként az 1913. évi június hó 9 ik napjának d. e. 8 órájaktól a kir. tkvi. hatóság árverelő szobájában (földszint 39. sz. ajtó) megtartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhely. 1913. március hó 12-én. Mihály János, s. k., kir. tvszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Dósa, kir. tvszéki telekkönyvezető.

Zongora, ének és zeneelmélet

tanítását, azonkívül mindennemű kézimunkát, u. m. himnézet és monogramozást jutányosan elvállal vidékre is özv. **MIHALOVITS BÉLANÉ** Petőfi-u. 31.

Feltűnő olcsó árak!

- 6 szem. étkező készlet 15 X-től feljebb
- 12 szem. étkező készlet 30 „ „
- 6 szem. teás készlet 7 „ „
- 6 szem. kávé készlet 7 „ „
- Mosdókészletek . . . 10 „ „
- Függő lámpák . . . 5 „ „
- 6 szem. vizes készlet 3 „ „

Valamint itt föl nem sorolható mindennemű üveg, porcellán, lámpa, képek, tükrök, házi és vendéglői berendezések, sport- és utazócikkék, chinaezüst-árak és gyerekek-játékok olcsó árban kaphatók:

DRAGOMÁN-czégnél

Székelyudvarhelyen.

Villamos izzótestek:

Fémszálas 2 kor. Szénzálas 70 fillér.

Szolid és pontos kiszolgálás.

GYÖNYÖRŰ, MARADANDÓ ÉRTÉKŰ ARANY ÉS EZÜST AJÁNDÉKTÁRGYAK

beszereszetők:

ISZÁKOVITS BERNÁT MŰRÁS ÉS ÉKSZERESZNÉL

Székelyudvarhelyt, Deák-tér 12. sz. (Pénzügyi palota mellett)

hol a legjobb és legzebb kivitelben kaphatók eredeti **OMEGA, SCHAFFHAUSEN** és **CHRONOMETRE** inga és zen bórak, arany és ezüst ókaszerek, gyűrők, nyakláncok, láncok, briliáns gyűrők és fűgők.

Ezüst és alpacca díszítárgyak. Ezüst evőeszközök, domorművek, jardiánierek, állványok, kompotos tálak, kávé és teadéskészletek.

Szemüvegek és mindenféle optikai szerek.

Mindenféle javításokat elvállalok és azonnal pontosan eszközök.

Koczkázatot kizárva. Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Eternit pala a jelenkor legtekéletesebb tetőfedőanyag.

Eternit pala mőkő rendkívül szilárd, ruganyos, csekély súlyu, fagymentes, tűzbiztos és vihartálló.

Eternit pala évek óta használatban van mint tetőfedőanyag mindenütt, még a legkedvezőtlenebb éghajlati viszonyok között is fényesen bevált ott is, hoi más tetőfedőanyaggal semmi kép sem lehetett boldogni.

Eternit pala könnyűségénél fogva kiválóan alkalmas szalva, bádog, kátránylemez tetők átfedésére, mert nem igényel erősebb tetőszerkezetet.

Eternit pala fedések javításmentesek.

Eternit pala jelentékeny szigetelésénél fogva nyáron hűvösebb más fedésnél ezért gazdasági épületek fedésére is rendkívül alkalmas.

Eternit fedéseket elvállal:

Jakobovits Arthur fiókja

Iroda: **RIEMER K. GUSZTÁV** urnál

Székelyudvarhelyt Árpád-utca 17. szám.

és szívesen szolgál tetőfalrazekek beküldése ellenében díjmentesen költségtérítéssel.

Csak 50 kor.

1 garnitúr elegáns ebédőköszlet az alábbi összeállításban:

- 36 darab lapos tányér
- 12 „ mély tányér
- 12 „ esemegés tányér
- 2 „ leves csésze
- 2 „ mártás csésze
- 2 „ mártás csésze alj
- 2 „ peccenyés tál
- 2 „ kompotos tál
- 2 „ züldéséges tál
- 2 „ téstészis tál
- 2 „ sótartó

Finomabb ebédőköszletek, teás, kávé, feketés készletek és üvegáruk nagyválasztékban legolcsóbb árban kaphatók

Márk Testvérek

kereskedésében Deák-tér 14. szám.)

Első varrógépraktár!

Dus választéku s a legkiválóbb készítményü

varrógépek, dísztárgyak, vadászfegyverek

elsőgyártmányu szakmába vágó jól berendezett vaskereskedésünkben jutányos árak mellett beszerezhetők.

RÖSLER és GÁBOR vaskereskedése

Székelyudvarhelyt.

Fiókküzet: Székelykeresztur.

